

Bemærkninger til forslaget

Den nuværende teaterlov er oprindelig fra 1963, men er siden revideret mere end ti gange. Lovens formål er dels at sikre udbuddet og den kunstneriske kvalitet i udviklingen af teatret og dels en geografisk spredning af aktiviteter og dækning af forskellige publikumgruppers behov.

Lovens formål udtrykker de væsentligste principper i dansk kulturpolitik: en sikring af kunstens og kulturrens kvalitet og udvikling som led i samfundsudviklingen samt en demokratisering af kulturen gennem størst mulig adgang for alle til kulturaktiviteter. Disse principper skal til enhver tid varetages i den konkrete udformning af kulturpolitikken, hvorfor det er nødvendigt løbende at vurdere og forholde sig kritisk til, om lovgivningen på et givet kulturpolitisk område rent faktisk understøtter de funktioner, som området er tillagt, og skaber økonomiske og organisatoriske rammer for en fortsat udvikling og demokratisering.

Der er ikke foregået nogen samlet teaterpolitisk diskussion siden lovrevisionen i 1990. Den aktuelle debat om tilstanden i dansk teaterliv udtrykker derfor klare ønsker fra teatermiljøets side om en gennemgribende revision af den nuværende teaterlov. Mange af de problemer, der gør sig gældende i teatermiljøet i dag, er et resultat af, at miljøet er underlagt en lovgivning, der er udviklet i en tid, hvor omstændigheder og vilkår var væsentligt anderledes end i dag.

De udfordringer og problemer, der møder teatermiljøet i dag, kan opridses som følgende:

- Traditionelle kunstarter som teatret udfordres i højere og højere grad af massemedierne og den kommercielle underholdningskultur. En kommerciel teaterindustri er vokset frem, som har økonomisk og kapacitetsmæssig styrke til at tiltrække et stort publikum.
- Både det samlede teatermiljø og de enkelte teatre bliver i dag bedømt på belægningsprocenter, det vil sige deres evne til at tiltrække publikum til forestillingerne. Dette kriterium er problematisk. Belægningsprocenten siger ikke umiddelbart noget om teatrets eller forestillingernes kunstneriske og udviklingsmæssige kvalitet, men i højere grad noget om

et teaters evne til at tiltrække publikum på kommerciel basis. Dette trækker udviklingen af teatret i den forkerte retning i forhold til teaterlovens formål om kunstnerisk og kvalitetsmæssig udvikling af teatret.

- Som en konsekvens af det store fokus på belægningsprocenter og den øgede kompleksitet i teatermiljøet og som resultat af den relativt trængte økonomiske situation, som teatrene står i, indtager økonomi og administration en uforholdsmæssig stor rolle i driften af teatret. Tid og midler, der skulle udnyttes til udvikling og skabende kunst, bliver i stedet brugt til administration.
- Den konkurrenceprægede situation, der præger teatermiljøet, resulterer i en opsplitning og fragmentering af miljøet. De enkelte teatre og institutioner bliver i alt for høj grad fokuseret på egen overlevelse, hvilket er en stor barriere for en mere homogen og tværgående struktur i miljøet, der kan danne grundlag for mere samarbejde i form af samproduktioner og fælles udbud.
- Samtidig resulterer konkurrencesituationen i en begrænset udviklingsmæssig alsidighed og bredde i teaterlandskabet, der ikke sikrer det brede teaterudbud, der er nødvendigt for en stadig og større tilstrømning af publikum.
- Der er stor uklarhed omkring udvælgelses- og ansvarsprocedurer for teaterledelser og -bestyrelser.
- Teaterpublikummet er stadig elitært. Det er primært folk med højere uddannelse og indkomst, der benytter teaterudbuddet.

Økonomi

Dansk teater har store kvaliteter og potentialer. Danmark har det største antal teatergængere pr. indbygger i Europa, og flere produktioner har nydt international succes.

Imidlertid har de seneste års nedskæringer og fokuseringen på belægningsprocenter samt udhulingen af abonnementsordningen på grund af befolkningens svigtende anvendelse skabt store økonomiske problemer for mange teatre.